BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BiH
TUZLANSKI KANTON
GRAD GRAČANICA

PREDLAGAČ: GRADONAČELNIK

RAZMATRA: GRADSKO VIJEĆE

OBRAĐIVAČ: Služba za upravu, društvene djelatnosti, boračko-invalidsku zaštitu i zajedničke poslove
JZU Dom zdravlja Gračanica

INFORMACIJA O ZDRAVSTVENOM STANJU STANOVNIŠTVA ZA 2025. GODINU

Gračanica, oktobar 2026. godine

Javna zdravstvena ustanova
DOM ZDRAVLJA
Gračanica

Centrala: +38735 369-210
Fax: +38735 369-201

Adresa: ul. Mehmeda Ahmedbegovića br.50
Gračanica 75320
Tuzlanski kanton
FBIH

ID : 4209347780007
PDV : 209347780007
Br.Upisa u Sud.Registar : U/I -79/01
Žiro račun UniCreditbanke : 3 3 8 3 0 0 2 2 5 0 2 0 4 0 7 9

JZU DOM ZDRAVLJA GRAČANICA
Dana: 15.10.2026. god.

Nr/ Gradska uprava grada Gračanice

PREDMET: Informacija o zdravstvenom stanju stanovništva za 2025. godinu;

Zdravstvena zaštita osiguranim licima
Ugovorom zaključenim između Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona definisano je da će JZU Dom zdravlja Gračanica pružati usluge za 44.142 stanovnika, odnosno za 42.373 osiguranika. Zdravstvena zaštita se pruža i ino osiguranicima.
Zdravstvena zaštita obuhvata:

- Porodičnu medicinu,
- Ostale djelatnosti primarne zdravstvene zaštite,
- Specijalističko-konsultativnu zdravstvenu zaštitu – vanbolnički dio,
- Preventivne preglede školske djece,
- Mikrobiološku laboratorijsku dijagnostiku.

Prema evidencijama Zavoda zdravstvenog osiguranja broj osiguranih lica u porodičnoj medicine je iznosio 40.073 i na pedijatriji 2.300 djece što ukupno iznosi 42.373.
Evidentno je smanjenje broja osiguranih lica, kako zbog niske stope nataliteta, tako i zbog demografskih promjena koje prate odlazak mladog stanovništva.
Podaci o zdravstvenom stanju stanovništva prikupljeni su na osnovu zdravstveno-statističkih evidencija.

Porodična medicina
Demografske promjene, migracije mladog stanovništva, povećanje broja starog stanovništva i nezdrave životne navike se odražavaju i na zdravstveno stanje stanovništva, vrstu obolijevanja i stepen pružanja zdravstvene zaštite.
U 2025. godini najčešća oboljenja stanovništva grada Gračanica su bolesti srca i krvnih sudova, hronična nezarazna oboljenja, respiratorna oboljenja, te maligna oboljenja. Oboljenja iz ovih skupina su i glavni uzrok smrtnosti stanovništva.
Nezdrave životne navike, fizička neaktivnost, nepravilna ishrana, gojaznost, pušenje, konzumacija alkohola, stres, zagađen zrak i siromaštvo su najznačajniji faktori rizika za obolijevanje stanovništva.
Stanovništvo je, kroz primarnu zdravstvenu zaštitu na nivou porodične medicine, ostvarilo 213.161 posjeta, od čega je 94.869 posjeta radi liječenja (46.955 prvih pregleda i 47.914 ponovnih pregleda). Ostale posjete u službi porodične medicine su bile zbog pružanja administrativnih usluga (propisivanje hronične terapije,izdavanje doznaka, uvjerenja,savjetovanja itd.). Ukupan broj dijagnostikovanih oboljenja je 68.337.
Od svih dijagnostikovanih oboljenja najveći broj spada u kardiovaskularna oboljenja (13.292 oboljenja), zatim respiratorna oboljenja (oko 10.785 oboljenja i maligna oboljenja (719 oboljenja), dijabetes melitus tip II 3.060 pacijenata.
Na vodećem mjestu malignih oboljenja za 2025. godinu su karcinom dojke (143 oboljenja), karcinom debelog crijeva (52 oboljenja), karcinom prostate (44 oboljenja), karcinom pluća (30 oboljenja). Potrebno je poboljšati skrining programe za žene 45+ za rano otkrivanje raka dojke.
Među hroničnim nezaraznim oboljenjima vodeće mjesto zauzima hipertenzija (10.316),dijabetes melitus (3.060), ishemička srčana oboljenja (774), moždani udarar (135).

Od ukupnog broja povreda koje su potvrđene kroz primarnu zdravstvenu zaštitu (998 slučaja), 258 je uzrokovana saobraćajnim nesrećama, dok je ostalih 740 povreda uzrokovano ostalim spoljašnjim uzrocima. U odnosu na prethodnu godinu, zabilježen je porast ukupnog broja povreda (713 bilo u 2024 godini.).
Primarna zdravstvena zaštita na nivou službe porodične medicine u 2025. godini se realizovala kroz rad 22 tima (doktor i dvije sestre), od kojih su 10 dislocirani u područne ambulante:Miričina, Donja Orahovica, Gornja Orahovica, Stjepan Polje, Lukavica, Malešići, Soko, Vranovići, Doborovci i Džakule

Mentalno zdravlje stanovništva
U 2025. godini, u oblasti mentalnog zdravlja realizovano je ukupno 4.480 posjeta, od čega 2.036 pregleda i konsultacija kod doktora te 2.444 posjeta kod ostalih članova multidisciplinarnog tima Centra za mentalno zdravlje. Ovi podaci potvrđuju značaj timskog pristupa u pružanju usluga mentalnog zdravlja, pri čemu važnu ulogu imaju psiholozi, medicinske sestre, socijalni radnici i drugi stručni saradnici.
Među novodijagnostikovanim oboljenjima najzastupljeniji su anksiozni poremećaji, depresivni poremećaji te posttraumatski stresni poremećaj (PTSP), što odražava trendove prisutne i na širem području Bosne i Hercegovine. Navedeni poremećaji značajno utiču na kvalitet života pojedinaca, radnu sposobnost, porodične odnose i ukupno funkcionisanje u zajednici.
Centar za mentalno zdravlje JZU Dom zdravlja Gračanica bilježi kontinuiran porast potreba za uslugama iz oblasti mentalnog zdravlja. Povećan broj posjeta i novoidentifikovanih mentalnih poremećaja ukazuje na rastući teret mentalnih oboljenja među stanovništvom, ali istovremeno i na veću osviještenost građana o važnosti pravovremenog traženja stručne pomoći. Sve veći broj osoba prepoznaje simptome psihičkih tegoba i obraća se stručnjacima radi dijagnostike, liječenja i psihosocijalne podrške.
Navedeni pokazatelji ukazuju na potrebu daljeg jačanja kapaciteta Centra za mentalno zdravlje kroz unapređenje kadrovskih resursa, kontinuiranu edukaciju stručnog osoblja, razvoj preventivnih programa te intenziviranje aktivnosti usmjerenih na promociju mentalnog zdravlja i prevenciju mentalnih poremećaja. Posebnu pažnju potrebno je usmjeriti na rano prepoznavanje problema mentalnog zdravlja, smanjenje stigmatizacije osoba sa mentalnim poteškoćama te osiguravanje dostupnih i kvalitetnih usluga za sve kategorije stanovništva.
Tokom 2025 godine Dom zdravlja angažuje specijalistu psihijatra kao vanjskog saradnika koji radi nepuno radno vrijeme, zbog nedostatka vlastitog kadra (jedan ljekar je trenutno na specijalizaciji iz oblasti psihijatrije.)

KONSULTATIVNO SPECIJALISTIČKE SLUŽBE:

Interne bolesti
Tokom 2025. godine u odsjeku za interne bolesti pregledan je ukupno 8.701 pacijent. Najveći broj pregleda odnosio se na pacijente sa kardiovaskularnim oboljenjima i dijabetesom što ukazuje na značajnu zastupljenost ovih oboljenja u ukupnom morbiditetu pacijenata liječenih u ovoj službi.
Dermatovenerologija - ukupno 2.841 pregledanih pacijenata
ORL – 1.560 pregledanih
Oftalmologija – 2.754 pregledanih

Zdravstvena zaštita žena
Ukupan broj posjeta u 2025. godini je 11.922, od čega radi pregleda (prvih i ponovnih) – 9.482.Ukupno je obavljeno i 2.196 preventivnih pregleda od čega 1.833 radi ranog otkrivanja raka grlića maternice i 363 radi ranog otkrivanja karcinoma dojke. U 2025. godini bilježi se neznatan porast broja evidentiranih trudnoća (239) u odnosu na prethodnu godinu gdje je bilo evidentirano 230 trudnoća.

Imunizacija

Imunizacija djece u 2025. godini obavlja se ustaljenom praksom. Vakcinisano je 362 novorođenčadi sa BCG vakcinom. Stopa imunizacije djece sa navršene dvije godine kreće se od 76,4% do 98,1%. (vakcinisano 369 djece).
Zaključak: u cilju poboljšanja vakcinacije, obavezno tražiti prilikom upisa djece u obdaništa kao i škole da imaju uredan karton vakcinacije, a prema Planu i programu obaveznih imunizacija od (0–18 godina).

Zdravlje usta i zuba
Stomatološka zaštita stanovništva organizovana je kroz rad 7 doktora od čega jedan specijalista oralne hirurgije, 2 specijaliste pedodonta i 1 specijalista ortodoncije i 3 opšta stomatologa. Realizovano je oko 8.279 posjeta kod doktora, 1.685 plombiranih zuba, 2.179 izvađenih zuba, oralno hirurških radova 723, protetskih radova 149 te 96 ortodontskih radova. Te je pregledano 412 lica zbog pružanja preventivnih usluga.
Kontinuirano se sprovode skrininzi zuba djece u prvom razredu osnovne škole, u skladu sa Programima Zavoda zdravstvenog osiguranja. Na taj način se utiče, djeluje i skreće pažnja na važnost preventivnog djelovanja u oblasti stomatologije. Ukazuje na potrebu edukacije stomatologa iz oblasti prevencije dječijeg karijesa i bolesti usta odnosno potrebe za specijalistom dječije i preventivne stomatologije (pedodonta).

Zdravstvena zaštita djece
Zdravstvena zaštita djece ostvaruje se u Službi za zdravstvenu zaštitu djece, gdje je tokom 2025. godine liječenjem obuhvaćeno ukupno 9.701 dijete, od čega radi liječenja njih 7.686, bilo je 2.015 sistematskih pregleda, pregleda zbog upisa u predškolsku ustanovu 599 i pregleda za upis u školu 191. Kontinuirano se provode aktivnosti na unapređenju obuhvata imunizacijom, promociji zdravih stilova života te edukaciji roditelja o značaju redovnih preventivnih pregleda i vakcinacije djece. Posebna pažnja posvećena je promociji dojenja kao najzdravijeg načina ishrane novorođenčadi i dojenčadi, kao i pravovremenom praćenju rasta i razvoja djece.

Zdravstvena zaštita specifičnih i nespecifičnih plućnih oboljenja
Tokom 2025. godine realizovano je ukupno 3.910 pregleda. Najveći broj pregleda odnosio se na pacijente sa akutnim infekcijama respiratornog trakta, hroničnom opstruktivnom plućnom bolešću (HOBP), astmom i drugim plućnim oboljenjima.
Pored dijagnostičkih i terapijskih postupaka, kontinuirano se provode aktivnosti usmjerene na rano otkrivanje plućnih oboljenja, edukaciju pacijenata o faktorima rizika te promociju preventivnih mjera u cilju očuvanja i unapređenja zdravlja respiratornog sistema. Posebna pažnja posvećuje se praćenju pacijenata sa hroničnim plućnim oboljenjima kako bi se smanjio rizik od komplikacija i poboljšao kvalitet života oboljelih.
Radiološka i ultrazvučna dijagnostika
U oblasti radiološke dijagnostike tokom 2025. godine ostvareno je 16.506 snimanja 10.113 očitanja i interpretacija RTG snimaka. Urađeno je 710 snimanja i očitavanja mamografija i 7.549 ultrazvučnih pregleda. Kontinuirano povećanje broja pregleda i dijagnostičkih procedura potvrđuje važnu ulogu radiološke dijagnostike u pravovremenom postavljanju dijagnoze, praćenju toka liječenja i unapređenju kvaliteta zdravstvene zaštite pacijenata.

Laboratorijska dijagnostika
U toku 2025. godine u laboratorijskoj službi evidentiran je značajan obim rada. Ukupno je od 34.885 pacijenata uzeto 94.362 uzorka za laboratorijake analiza i urađeno 267.684 analize od kojih je 110.113 bilo patoloških.
Veliki broj obrađenih uzoraka i izvršenih analiza potvrđuje ključnu ulogu laboratorijske dijagnostike u pružanju kvalitetne zdravstvene zaštite te predstavlja važnu podršku radu svih službi i timova Doma zdravlja.

Centar za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju
Centar za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju u 2025. godini nastavio je pružati značajan doprinos očuvanju i unapređenju zdravlja stanovništva. U izvještajnom periodu ostvareno je ukupno 5.104

posjete kod doktora, dok je kod zdravstvenih radnika 8.032 i saradnika (logoped) – 2.465 .Realizovane su ukupno 19.003 kineziterapijske i 18.725 fizioterapijske procedure.
Najčešći zdravstveni problemi zbog kojih su se pacijenti obraćali Centru za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju bili su hronični degenerativni poremećaji vratne i lumbalne kičme (Sy cervicale, Sy lumbosacrale, dorzalgije), degenerativne bolesti zglobova, naročito kuka i koljena (osteoartritis), deformiteti kičme i stopala kod djece školske dobi, neurorizična stanja i razvojni poremećaji kod dojenčadi, povrede mišićno-koštanog sistema, hronične neurološke bolesti (stanja nakon moždanog udara, Parkinsonova bolest, multipla skleroza), hronične upalne reumatološke bolesti te druga oboljenja lokomotornog sistema.
U okviru logopedskih usluga najčešće su tretirani pacijenti sa specifičnim razvojnim poremećajima govora i jezika, usporenim ili zakašnjelim govorno-jezičkim razvojem, poremećajima artikulacije, afazijom i disfazijom, dizartrijom, afonijom i disfonijom, specifičnim teškoćama u učenju (poremećaji čitanja, pisanja i računanja) te poremećajima govorne fluentnosti.
Analiza zdravstvenog stanja korisnika usluga ukazuje da su i tokom 2025. godine dominirala hronična oboljenja mišićno-koštanog sistema, neurološka i razvojna stanja, što potvrđuje potrebu za kontinuiranim provođenjem mjera fizikalne rehabilitacije, preventivnih programa i multidisciplinarnog pristupa u liječenju i rehabilitaciji pacijenata svih životnih dobi.

Organizacija zdravstvene zaštite
JZU Dom zdravlja Gračanica pruža usluge primarne zdravstvene zaštite, dio specijalističko-konsultativnih usluga, kao i određene usluge iz domena sekundarne i tercijarne zdravstvene zaštite.
S ciljem osiguranja kvalitetne i kontinuirane zdravstvene zaštite stanovništva, ustanova posebnu pažnju posvećuje stručnom usavršavanju i razvoju ljudskih resursa. U tom smislu, JZU Dom zdravlja Gračanica kontinuirano planira i upućuje zdravstvene radnike na specijalizacije i druge oblike stručnog usavršavanja iz različitih oblasti medicine, čime se jačaju kadrovski kapaciteti i unapređuje kvalitet pruženih zdravstvenih usluga.
Pri izradi Informacije o zdravstvenom stanju stanovništva sa područja Grada Gračanica korištene su medicinske statističke evidencije:

- Evaluacioni obrasci za period 01.01.–31.12.2025. godine;
- Zbirni izvještajni obrasci za period 01.01.–31.12.2025. godine.

DIREKTOR USTANOVE:

_____

Faris dr Kurtović
spec. dječije i preventivne stomatologije